

Sürgető a fűtés okozta légszennyezés csökkentése

Dr. Bándi Gyula, a jövő nemzedékek szószólója, megnyitva a konferenciát, kijelentette: „A lakossági fűtés szociális nehézségei sem adhatnak alapot mások alapvető, az egészségüket érintő jogainak sérelméhez. Az államnak e téren a támogató, ellenőrző és akár tiltó eszközök arányos alkalmazásában legalább akkora felelősség van, mint az érintett lakosságnak. Az EU szabályai erre nézve számos elvárást tartalmaznak.”

Dr. Rácz András, környezetügyért felelős helyettes államtitkár elmondta, hogy Magyarország eddig is sokat tett a levegőminőség javítása érdekében és a továbbiakban is erre törekszik. Beszélte a levegőminőség javítását célzó, kisméretű részecskék (szálló por) kibocsátásának csökkentésére vonatkozó ágazatközi program eredményeiről és az ezzel kapcsolatos tervekről, a helytelen fűtés környezeti és egészségre gyakorolt veszélyeinek csökkentését célzó „Fűts okosan!” kampányról, valamint a környezetvédelmi hatóságok szakmai támogatásának fontosságáról.

Dr. Dobi Bálint, a Földművelésügyi Minisztérium főosztályvezetője ismertette tárca által eddig tett intézkedéseket. Részletezte a lakossági hulladékégetés elkerülése érdekében folytatott, építési-bontási hulladékokkal kapcsolatos jogalkotói tevékenységet és a környezetvédelmi hatóságok szakmai támogatását célzó minisztériumi intézkedéscsomagot.

Lenkei Péter, a Levegő Munkacsoport Környezeti Tanácsadó Irodájának vezetője kijelentette, hogy a hatalmas károk ellenére nem elég hangsúlyos a szemléletformálás, a hatósági fellépés és a jogalkotás a levegőtisztaság védelmére. Ugyanakkor számos hazai és külföldi jó példát is bemutatott előadásában.

Dr. Garaguly István, az Alapvető Jogok Biztosa Hivatala jogi főreferense kifejtette: a legutóbbi levegővédelmi témájú ombudsmani vizsgálatok arra mutattak rá, hogy a magyarországi kéndioxid- és általánosan magas részecske-koncentráció csökkentése érdekében elengedhetetlen a lakossági fűtés céljára az alacsony fűtőértékű és magas szennyezőanyag-tartalmú lignit forgalmazhatóságának mielőbbi szabályozása, valamint a lakossági avarégetés általános jogszabályi tilalmának érvényesítése legalább azokon a területen, ahol a hulladékgazdálkodási közszolgáltatás biztosított. Az alapvető jogok biztosa egyidejűleg javasolta a jogalkotónak a biohulladékkal (részeként a zöldhulladékkal) kapcsolatos hulladékgazdálkodási tevékenység, az egyéni és közösségi komposztálás gyakorlatát megfelelően ösztönző szabályozás megalkotását.

Markus Schlichter a Német Szövetségi Kéményseprőipari Szövetség igazgatóhelyettese arról számolt be, hogy a kéményseprők egyik fő feladata Németországban, hogy tanácsokat adjanak a lakosoknak, miként fűtsenek a legtakarékosabban és a lehető legkörnyezetkímélőbb módon. Évente kötelezően ellenőriznek minden kéményt és két évente a tüzelőberendezéseket is.

Dr. Janusz Cofala, a Nemzetközi Alkalmazott Rendszerelméleti Intézet (IIASA) tudományos főmunkatársa megállapította: az EU-ban a háztartások szilárd tüzelése az összes energiafelhasználás mindössze 2,6 százalékát teszi ki, ugyanakkor az egészségre leginkább káros légszennyező anyagok, a rendkívül apró részecskék (PM_{2,5}) 46 százaléka innen származik. Magyarországon ezek az arányok 4, illetve 74 százalék. Tehát a háztartásokból eredő légszennyezés jelentős csökkentése elengedhetetlen ahhoz, hogy Magyarország megfeleljen az uniós szennyezőanyag-kibocsátási határértékeknek, és ezt meg is lehet valósítani.

Nagy Dániel, Nemzeti Élelmiszer-biztonsági Hivatal (NÉBIH) Erdészeti Igazgatóságának igazgatóhelyettese arról tájékoztatót, hogy rendszeresen végeznek ellenőrzéseket a faanyag-kereskedelmi láncoknál, amelyek közvetetten az illegális fakitermelések visszaszorításával, közvetlenül pedig a faanyag mennyiségének, minőségének, származásának nyomon követhetővé tételével segítik a légszennyezés csökkentését.

Schrott Tamás, a Vas Megyei Kormányhivatal Köszegi Járási Hivatalának hatósági ügyintézője elmondta, hogy amennyiben a vizsgálatuk során beigazolódik az illegális égetés ténye, levegőtisztaság-védelmi bírságot szabnak ki. A vonatkozó jogszabály nem engedi, hogy ettől eltérjenek.

Dr. Béres András, a Herman Ottó Intézet Nonprofit Kft. szakmai ügyvezető-helyettese azt hangsúlyozta, hogy a korszerű hamuvizsgálati módszerekkel jól ellenőrizhetőek a lakossági szilárd tüzelőberendezésekben égetett anyagok.

Szabics Lilla, a TNS–Kantar-Hoffmann piackutató cég munkatársa beszámolt a közvélemény-kutatásukról, amely kimutatta: minden negyedik magyar háztartás éget hulladékot kályhában, kázanban, minden ötödik pedig a szabadban. A szabálytalan lakossági hulladékégetés fő okának a többség az ismerethiányt, a felelőtlenséget és a szegénységet együtt tartja.

Kåre Press-Kristensen, a Dán Ökológiai Tanács szakértője előadta, hogy több mérést végzett kültéren és épületen belül is Magyarországon kis falvakban és Budapesten egyaránt. Megdöbbenve tapasztalta, hogy sok esetben rendkívül magas légszennyezést okoz a szilárd tüzelés. Sürgetőnek tartja a környezetkímélő fűtési módok elterjesztését, az épületek szigetelését, valamint a lakosság széles körű és hatékony felvilágosítását.